

Rastislav Bero

Okná a dvere

Banskej Bystrice

Windows
and
Doorways
of Banská Bystrica

Rastislav Bero

OKNÁ A DVERE

Banskej Bystrice

OKNÁ A DVERE Banskej Bystrice

Chodíme okolo a nenachádzame,
pozeráme a nevidíme.
A zrazu, akoby zázrakom, nájdeme,
uvidíme, ... a divíme sa.

Nie je to však zázrak, ale vnímavé
oči fotografa, ktoré pre nás
objavili a odhalili skrytú krásu.
Banskobystrický fotograf – architekt
Rastislav Bero znovu prekvapuje
bohatou a farebnou kolekciou
fotografií okien, dverí a brán
v Banskej Bystrici. Máme ich priam
pred nosom a pritom väčšina z nás
ostane prekvapená a nedokáže
uveriť, že táto krása je okolo nás
takmer na každom kroku. Dýcha
z nich história mesta a generácií
ľudí, ktorí ich otvárali, aby sa spájali

s ďalšími a zatvárali, aby boli
chránení v kruhu najbližších.
Dvere a okná domov majú v sebe
omnoho viac ako len architektonickú
či stavebnú funkciu. Zdanlivo
všedné, sú prvým signálom domova,
istoty. Vítajú návštevníkov a vytvárajú
prvý dojem o obyvateľoch domu.
Fotografie okien a dverí v podaní
talentovaného fotografa nepotrebujú
slová. Sú fascinujúcou prehliadkou
minuciózných detailov, veľkých
celkov, umeleckých remesiel, histórie
aj individuálneho charakteru.
Táto nadčasová kniha patrí do
knižnice obdivovateľov architektúry,
dizajnu, stavebného remesla,
umenia a čitateľ jej zostane verný
po mnoho rokov.

WINDOWS & DOORWAYS of Banská Bystrica

We pass by and do not find,
we stare at and do not see.
And all of a sudden, as if by miracle
we find, we see, ... and marvel.

It is, however, no miracle, it is the
perceptive eyes of a photographer
that have uncovered and exposed to
us the hidden glory.
Banská Bystrica-based
photographer – architect Rastislav
Bero is surprising us with a new rich
and colourful volume reflecting his
interest in the windows, doors and
portals in Banská Bystrica. They are
staring us in the face all the time, yet
most of us will be astonished, unable
to believe that this beauty is all
around wherever you go. They smell
of town history and generations of
people who opened them to meet
friends and closed them to keep

intruders out, to stay secured in
a family fold.
The doors and windows represent
far more than just architectural or
structural functions. Seemingly
a commonplace they give the
first signal of home, of assurance.
They welcome guests and make
a statement about what might lie
beyond them.
Striking colour photographs of
doors and windows presented by
the talented photographer need no
words. This is a fascinating display
of minute details, large complexes,
arts and crafts, history, as well as
the individual character.
This timeless book is a delightful
addition to the library of lovers of
architecture, design, carpenter's
trade, fine arts, and it will captivate
a reader for years.

ÚVOD

Každé historické obdobie je prezentované špecifickými prejavmi architektúry, ktoré dokumentujú úroveň života ľudí tej doby, filozofiu ich života, rozsah vedomostí, technických i remeselných zručností, sú odrazom hospodárskeho rozmachu, estetického vkusu a cítenia.

Architektúra sa stáva nielen prostriedkom pre uplatnenie určitého konštrukčného, objemového či priestorového riešenia, ale aj príležitosťou pre realizáciu špecifických výtvarných a remeselných detailov. Práve vďaka tomu sa architektúra člení na jednotlivé slohy a štýly, a prezentuje sa nesmiernym spektrom rozmanitých detailov ovplyvňujúcich výsledné vnímanie exteriéru aj interiéru historických stavieb.

Napriek skutočnosti, že Slovensko nikdy nebolo tzv. kolískou vzniku niektorého slohu či štýlu, poloha na križovatke významných stredovekých obchodných ciest a prírodné danosti územia predurčili formovanie špecifických hospodárskych aktivít, ktoré podmieňovali rozvoj a uplatňovanie vtedajších „módnych“ staviteľských princípov na našom území.

INTRODUCTION

Historical periods are characterized by specific forms of architecture documenting the quality of life of people at a given time, their philosophy of life, their range of knowledge, and their technical and artistic skills; all of this reflects economic expansion and the contemporary style.

Architecture has become more than a means of asserting a specific structural, dimensional or spatial solution. It constitutes a challenge to implement specific artistic details and craftsmanship. This is precisely why architecture is divided into individual styles presenting themselves with a vast spectrum of details which have an effect on our perception of the exterior and interior of historical buildings.

Despite the fact that Slovakia has never been the birthplace of an architectural style, its location at the crossroads of mediaeval trade routes and the natural determinants of the area have determined the formation of specific economic activities. These in turn enabled the advancement and application of the “trendy” architectonic principles of that period in our territory.

History has been really generous to Banská Bystrica and bequeathed it with miscellaneous age-long artefacts.

História bola k Banskej Bystrici neobyčajne štedrá a nechala tu rôznorodé prejavy kultúry a jej staviteľstva od najstarších dôb. I vďaka tejto výraznej koncentrácii pamiatkových hodnôt sa stalo centrum Banskej Bystrice jedným z prvých chránených území na Slovensku, vyhlásených za pamiatkovú rezerváciu. Viaceré spoločenské zmeny spôsobili úbytok originálnych prvkov a detailov, no predsa je ich dosť na to, aby sme pri potulkách historickým jadrom Banskej Bystrice mohli vnímať ich úžasnú pestrosť. Zrýchlený spôsob života, ktorý mnohí z nás vedú, málokedy dovoľuje cielene vyhľadávať a uvedomovať si vysokú umeleckú i spoločenskú hodnotu architektonických detailov. Preto iniciatíva autora – fotograficky zaznamenať a prezentovať špecifické prvky a detaily (brány, dvere, okná) historických objektov v Banskej Bystrici – je nesmiernym prínosom pre vzbudenie záujmu, rozšírenie poznania, pre uznanie remeselnej zručnosti predchádzajúcich generácií, ako i pre zvýšenie citlivosti k týmto hodnotám overeným počas mnohých desaťročí.

Ing. arch. Zuzana Klasová, riaditeľka
Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica

Thanks to its considerable concentration of ancient monuments, the centre of Banská Bystrica has become one of the first conservation areas in Slovakia to be declared a city preservation area. Numerous social and political changes have brought about a decrease in the original elements and details. However, there are still multifarious objects to attract our attention when wandering through the city's historical centre.

Today's hectic lifestyle leaves us only a few opportunities to search for and enjoy the high artistic and social value of architectonic details. Therefore, the author's initiative to record and present the unique details of the historical buildings of Banská Bystrica through the medium of photography is an outstanding contribution to the expansion of knowledge, the appreciation of craftsmanship of past generations, and the arousing of interest, as well as to raising sensitivity towards these values, which have lasted for many decades.

Zuzana Klasová
Director
The Regional Monuments Board in Banská Bystrica

1452

Slovenský kostol
Námestie Štefana Moysesesa 20

SPRIEVODCA ZA KRÁSAMI ARCHITEKTÚRY BANSKEJ BYSTRICE

S maľovanou mapou objavíte
v srdci Slovenska poklady,
ktoré nepoznajú ani domáci.

A UNIQUE GUIDE TO THE ARCHITECTURAL MARVELS OF BANSKÁ BYSTRICA

Take a free walking tour
and unlock hidden treasures
in the heart of Slovakia.

PRO
VYDAVATEĽSTVO

www.pro.sk

ISBN 978-80-89057-73-3

9 788089 105773